

2den Valgkreds (Rund) udtalte nogle Beskyldninger imod mig, som jeg virkelig maa tilbagevise. Det ærede Medlem sagde, at jeg ikke havde ment noget Uvordigt med at stille mit Underendringsforslag, men jeg ved ikke, hvoraf det ærede Medlem kan slutte saaledes. Slige Uttringer tillader jeg mig ikke om andre Medlemmer. Jeg driver ikke Sjæf med denne Forsamling eller med min egen Virksomhed her, saaledes, at jeg skulde fremstille Forslag, som jeg ikke mente kunde vedtages. Det er naturligtvis netop min Omhu for ikke at gjøre for uoldsomme Indgreb i Kjøbstadernes Stilling, der har bevæget mig til at stille dette Forslag. Det ærede Medlem sagde, at jeg kunde vente til 1882 med at stille Forslag om, at Næringsfervituter skulde ophøre, men hvilket Næmasfrig tror man da ikke der vilde blive opløst, imod den, som ved hovedkulds Foranstaltninger vilde omstyrte det Bestaaende. Nu foreslaar jeg, at det skal ske om 9 Aar, altsaa, at man skal give Vedkommende Tid til at ordne Forholdene saaledes, at de, uden at udelægges, kunne tage imod en Udsvikling, som er mere overensstemmende med den Frihed i Næringen, som skulde udvikle sig efter Grundlovens Bestaaelse. Det ærede Medlem har altsaa ikke fattet min Mening med Spørgsmaalet, hvilken netop, som jeg betegnede, er den, at opstille et Mæglingsforslag. Han sagde, at jeg stod paa Yderlighedernes Toppunkt; men jeg vil spørge ham, om det ikke vilde have været en Yderlighed, hvis man nu havde foreslaaet, at Loven af 1857 skulde heves? Er der dog ikke et himmelvidt Spring mellem et Forslag af den Art og det, jeg har stillet? Det ærede Medlem er saa indtaget af Kjøbstadkommissionen, at han ikke kan se Andet, end at Alt, hvad der er kommet fra den Kant, er seilfrit og ubestridelig bør vedtages som et Bisdomsæverk, for hvilket vi Andre skulle høre os. Saaledes forekommer det mig, at han stiller sig lige over for de Forslag, som ere komne fra denne Kommission. Det glædede mig for Øvrigt, at han allerede fik at vide af det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen), at han er i Vildfarelse, naar han tror, at Kjøbstadkommissionen blev indrettet, fordi man virkelig antog, at alle de Klager, der vare komne frem fra Kjøbstaderne, vare begrundede. Nej, det var vist ikke blot det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds, men flere, der mente, at her var en god Leilighed til at faae mere flæve Medborgere i Kjøbstaderne oplyste om det Uholdbare i deres stærke Paastande. Derfor sagde de: Lad os faae den Sagge blæst bort, som omgiver dem, og hævige Penge dertil. Jeg var dengang af den samme Mening som nu, nemlig, at det vilde være forgympes at forsøge derpaa, og derfor stemte jeg imod Bevillingen til Kommissionen. Jeg var overbevist om, at disse Folk vare usorbedelige i den Henseende, og vilde vedblive at klage, hvad enten man kom med en Kommissionsbetænkning

eller ikke. Naar man nu ikke har kunnet opnaa Andet ved Kommissionen, end at den ene Part siger: Det er Lapperier — det har et Medlem sagt — og den anden siger: Det er næsten Intetbetydende, medens de dog stride derfor som Løver, maa jeg spørge, om det ikke havde været bedst i alle Henseender, at man een gang for alle var bleven staaende paa det negative Standpunkt og var vedbleven at være noget døv paa det Dre, der vendte imod disse overdrevne Klager. Derved vilde man have ladet dem faae Tid til at forsvinde i Luften, men saasnart de faae en Bæg at slaa imod, kommer der et Ekko deraf, og dette Lovforslag er et Ekko af de Klager, der ere fremkomne, men det er et hendøende og svagt Ekko. Rige over for de Jordomme, der herse, som Sagen nu staa, samt paa Grund af det Segl, Klagerne have faaet ved Hjælp af Kjøbstadkommissionen, og ved de vægtige Stemmer, som her i Thinget have hjulpet til at slaa det fast, der er fastslaaet, vil det efter min Mening være det Humaneste til alle Sider at vedtage mit Underendringsforslag og at finde sig i at give dem 9 andre Aar til at forvinde deres Smerte. Jeg anbefaler altsaa at stemme for mit Underendringsforslag og for Øvrigt ogsaa for Mindretallets Forslag, samt hvis disse ikke vedtages, imod hele Loven, som der jo ikke sættes Pris paa, naar disse rimelige Endringer blive gjorte.

Dr. Jensen (Maribo Amts 3die Valgkreds): Ja, jeg kan godt forstaa, at naar man fra Kjøbstadernes Side ser paa Næringsloven med et vist ensidigt Øie, saa kan det Dnske naturlig komme frem, at det var rart, om der ikke var nogen Handlende, nogen Haandværker eller nogen- somhelst Næringsdrivende andre Steder end i Kjøbstaden, fordi man saa kunde tro, at det vilde være meget bedre; men man kan ogsaa meget let se, at dette strider imod den hele Udsviklingsgang, vi ere komne ind paa, og imod de Principer, der ligge til Grund for Næringsloven af 1857. Naar flere ærede Medlemmer have gjort gjældende, at det nærværende Lovforslag var et meget beskedent og moderat Forslag, da skal jeg aldeles ikke benegte, at noget Saadant kan være Tilfældet men selv beskedne og moderate Tilbagestrid er det noget uheldigt at komme ind paa; thi er man først inde paa et lille Tilbagestrid, bliver det næste maasse ikke lidet større. At en vis Mælle af Kjøbstaders Handlende heller ikke synes ret godt om Forbrugsforeninger, er ogsaa Noget, som jeg meget godt kan forstaa, men jeg holder alligevel ikke saa lidt af disse Foreninger, og jeg vil tillade mig at indlægge et lille Ord til Gunst for dem. Det forekommer mig, at naar Forbrugsforeninger ere, hvad de naturlig ere henviste til at skulle være, saa ere de et Led i de Smaating, som den fattigere Del af Befolkningen kan gjøre til Gavn for sig selv, som ikke ere ganske at foragte, men som jeg